

Kræfter trække, der maa Retningen, som Bevægelsen faaer, skee efter Diagonalen. Her trække maaskee ogsaa to Kræfter. Bag Løftet af 28de Januar 1848 kunne vi ikke komme; men der er en ny Kraft, der er lige saa god, og som er et senere Ord, udtalt af Kongen, det er Grundloven af 5te Juni 1849. I dens inderste Essents er politisk Lighed for Under-saatterne i Landet, og Grundvæsenet af, hvad der her er os forelagt, er Gjenindsførelsen af den meest skærende og skarpeste politiske Ulig-hed med en, om jeg saa maa sige, uden at fornærme Nogen, spottende henkastet politisk Lighed.

Jeg skal nu forsøge med saa stor Rolighed, som en Gjenstand af denne Natur kan tillade, at forfølge denne hele Sag Skridt for Skridt. Jeg vil udsætte mig for at lede den ærede Forsamling; men jeg maa gaae til det Yderste, for om muligt i dette Dieblik at naae til idetmindste at godtgjøre, at, om det skeer, som jeg agter at sætte mig imod, saa skeer derved en Statsfeil — og det er endnu værre end en Uret. — Det Første, jeg vil spørge om, er: have vi i dette Dieblik en fuld Berettigelse til Modstand? Jeg vil derved bringe i Grindring de Foredrag, som ere hørte her forrige Gang, og som idetmindste gjøre det tvivlsomt, ikke for mig, men for Mange, om det Tilfagn, som findes i Adressen og gjentages i Ministeriets Program, er blevet fyldestgjort eller ikke. Jeg troer ikke, at det er fyldestgjort; men jeg indrømmer Ministeriet, at det kan have troet, at det fyldestgjorde det, idet vi nemlig have forsømt i den hele Bevægelse, som er foregaaet, siden Ministeriet tiltraadte, og indtil nu, at vise Regjeringen og paapege for den de Punkter, hvori vi ikke kunde taale en Uklarhed i Adressen. Jeg vil indrømme, at den, som i Ministeriet er Adressens Repræsentant, den nuværende ærede Underviisningsminister, har den Fordeel for de Fleste andre her i Salen, at han tidligt har bekendt sig til den Lære, at Grundlaget for vor Repræsentation, som den nu er, var ham imod, og at han trængte efter at forandre det. Men han kan ikke have formodet, at han deri kunde have Fleerstemmighed for sig her; thi, om det end hændte sig, at En og Anden i Krogen med sine Venner kan have

hvistet det for ham, saa har dog Ingen sagt det i Thinget; thi Ingen her kan være bekendt, at han har næret denne Tanke — han burde da have sagt det i Thinget og til sine Vælgere. Det er netop den Banfæltighed, som ligger i vor Stilling, og som jeg i dette Dieblik vil fremhæve: at vi ikke have kunnet betroe os til vore Vælgere, før vi gik til Forhandlingen af denne Sag, thi vi kjendte den ikke; kun de Indviede kjendte den, men de Fleste af os — det tør jeg paastaae — anede ikke engang, hvad der vilde komme. Jeg kan ikke sige, at jeg ikke anede det; thi allerede under den forrige Sammenkomst samlede jeg om mig de Rigsdagsmænd, som jeg troede havde endnu en Levning af Fortrolighed til mig, og jeg sagde dem — (Ingen havde sagt mig det, men jeg saae, at det maatte komme saaledes): — „dersom I ikke itide gribe ind og støtte den Mening, som vil gaae en anden Vej end den, hvorved vor Repræsentation bliver krænket, saa bliver den krænket“. Men Ingen vilde dengang gaae ind derpaa; man troede, at det var en Blæst fra det andet Ministerium, som jeg skulde ville beskytte. Jeg erklærer det her ved for en grov Usandhed, naar Nogen siger, at jeg beskytter nogetsomhelst andet Ministerium end det, som skaffer os en saadan Stilling, at vi som et Folk kunne være tjente dermed, og som gjør os det muligt at kunne gaae en rolig Fremtid imøde; enhver Hvijsen eller halv Udtalelse i modsat Retning stempler jeg som Usandhed og Bagvaskelse. Jeg føier endnu til, at jeg fuldt saa meget som Nogen af dem, der ere her i Salen, har stræbt for, da Liden dertil kom, at skaffe det Ministerium tilstede, som nu er her, og jeg gjentager, at jeg holder mig overbevist om, at Ingen bedre end dette Ministerium vilde kunne have gjort det, der burde have været gjort; men det er vor Skyld, at det er kaldt for tidligt dertil. Det skulde have vidst, hvad vi nu ville blive istand til at sige det tydeligt og klart; det skulde have vidst det som noget forud Givet, da det skulde løse sin Opgave; og det er netop Banfæltigheden, at det ikke har kunnet glætte det; det har gjættet anderledes og formodet Stillingen anderledes, end det for Dieblicket finder den her; og dette skaber en stor Forlegenhed. —